

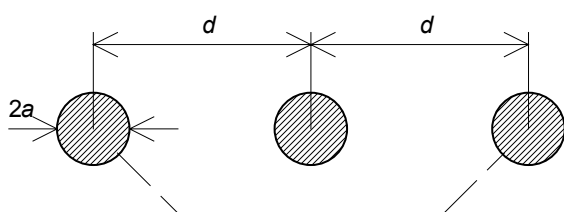
ДРУГИ ДЕО ИСПИТА ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ

3. јул 2003.

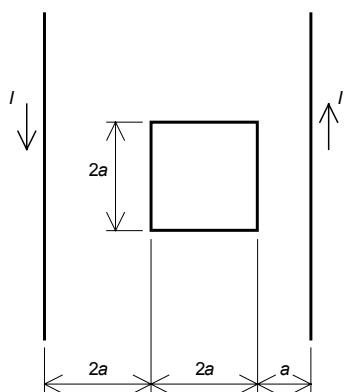
Име и презиме кандидата	Број индекса

Напомене. Испит траје 240 минута. Није дозвољено напуштање сале 120 минута од почетка испита. Сваки задатак носи по 25 поена. Кандидати треба да, уз своје вежбанке, предају и потписане текстове задатака.

1. Три танка, врло дугачка, паралелна жичана проводника налазе се у вакууму, а попречни пресек је приказан на слици 1. Полупречник сваке жице је $a = 1 \text{ mm}$ ($a = 2 \text{ mm}$ за другу групу), а растојање између оса суседних жица је $d = 10 \text{ mm}$ ($d = 20 \text{ mm}$ за другу групу). Прва и трећа жица су галвански повезане. Израчунати подужну капацитивност овога кондензатора.

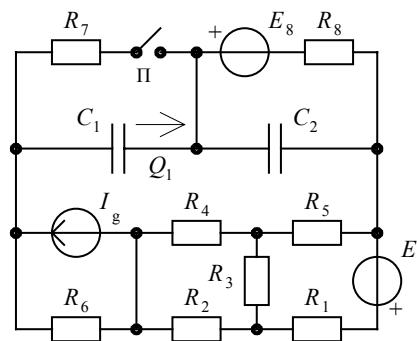
Слика 1.

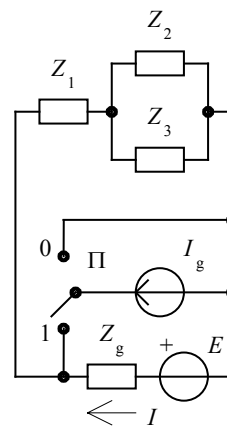
Слика 3.

3. На слици 3 су приказани ваздушни двојични вод и квадратна контура, при чему је $a = 100 \text{ mm}$. Електрична отпорност контуре је $R = 2 \Omega$ ($R = 1 \Omega$ за другу групу). Израчунати (а) међусобну индуктивност вода и контуре и (б) проток кроз контуру по успостављању сталне једносмерне струје $I = 10 \text{ A}$ у воду.

4. Три пријемника, комплексних импеданси $Z_1 = 125(1+j3) \Omega$, $Z_2 = 100(7+j) \Omega$ и $Z_3 = 500(1-j) \Omega$, везана су као на слици 4. Струја струјног генератора, ефективне вредности $I_g = 800\sqrt{5} \text{ mA}$, и електромоторна сила напонског генератора, унутрашње комплексне импедансе $Z_g = 250(2-j) \Omega$, су у фази. Када је преклопник П у положају 0, привидна снага другог пријемника је $S_2 = 25\sqrt{50} \text{ VA}$. Колика је фазна разлика струја I и I_g када је преклопник П у положају 1?

Слика 2.

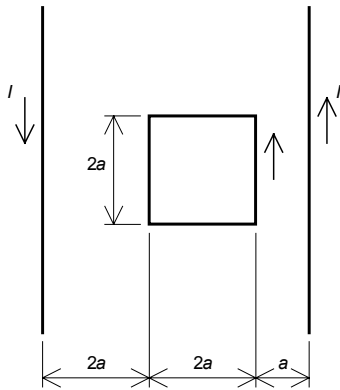
Слика 4.

РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА ДРУГОГ ДЕЛА ИСПИТА ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ ОДРЖАНОГ 3. ЈУЛА 2003. ГОДИНЕ

1. Видети задатке 46 и 47 из "Збирке решених испитних задатака из Основа електротехнике, I део". Прву электроду кондензатора чине прва и трећа жица, а друга електрода је друга (средња) жица. Подужно наелектрисање Q' прве електроде равномерно се дели на две жице (по $Q'/2$). Подужно наелектрисање друге електроде је $-Q'$. На основу једначине (46.2) задатка 46, напон између електрода кондензатора је $U_{12} = \frac{Q'}{4\pi\epsilon_0} \left(3\ln \frac{d}{a} - \ln 2 \right)$. Одавде је подужна капацитивност једнака

$$C' = \frac{Q'}{U_{12}} = \frac{4\pi\epsilon_0}{3\ln \frac{d}{a} - \ln 2} = 17,9 \text{ pF/m}.$$

2. Видети задатак 202 из "Збирке решених испитних задатака из Основа електротехнике, I део". Према референтним смеровима удесно (за оба кондензатора), протоци су $q_1 = -3 \mu\text{C}$ и $q_2 = 2 \mu\text{C}$ ($q_2 = 3 \mu\text{C}$ за другу групу).

Слика 1.

3. Оријентишимо квадратну контуру као на слици 1. Магнетски флуks који двојични вод ствара кроз ту контуру је $\Phi = \frac{\mu_0 I a}{\pi} \ln 6$, одавде је међусобна индуктивност $L_{12} = \frac{\mu_0 a}{\pi} \ln 6 = 71,7 \text{ nH}$. Проток је $q = -\frac{\Delta\Phi}{R} = -\frac{L_{12} I}{R} = -358 \text{ nC}$ ($q = -717 \text{ nC}$ за другу групу). Видети и задатак 56 из "Збирке решених испитних задатака из Основа електротехнике, II део".

4. Видети 3. задатак са колоквијума одржаног 31. маја 2003. године. Усвојимо да је почетна фаза $\psi_g = 0$. Када је прекидач П у положају 0, комплексна струја $\underline{I} = 400\sqrt{5} \text{ mA}$. После пребацивања прекидача П у положај 1, прираштај струје $\Delta \underline{I} = (-400\sqrt{5} - j200\sqrt{5}) \text{ mA}$, односно $\underline{I}^{(1)} = -j200\sqrt{5} \text{ mA}$. Дакле, фазна разлика струја $\underline{I}^{(1)}$ и $\underline{I}_g$ је $\psi^{(1)} - \psi_g = -\frac{\pi}{2}$.